

ACTA CARPATHICA OCCIDENTALIS

Příroda Západních Karpat

Muzeum regionu Valašsko, Vsetín
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně

OBSAH | CONTENTS

Články | Articles

- HRONEŠ Michal, DANČÁK Martin & VAŠUT Radim J.: Rozšíření vrby švýcarské (*Salix helvetica* Vill.) v Západních Karpatech - - - - - 3–8
- KOCIÁN Jiří & DANČÁK Martin: Rozšíření jestřábníku věsenkovitého (*Hieracium prenanthoides* Vill.) v Západních Karpatech - - - - - 9–20
- SVAČINA Tomáš & HANÁKOVÁ Petra: Rozšíření a ekologie kriticky ohroženého snědku pyrenejského kulatoplodého (*Ornithogalum pyrenaicum* L. subsp. *sphaerocarpum* /Kerner/ Hegi) v Hostýnských vrších - - - - - 21–43
- TKÁČIKOVÁ Jana & DANČÁK Martin: Rukopis G. A. Říčana „Květena Vsatských hor“ – zapomenutý pramen ke květeně severovýchodní Moravy - - - - - 44–85
- KUBÍN Miroslav & LUSK Stanislav: Rybí osídlení vybraných přítoků Rožnovské Bečvy - - - 86–94
- GÁBA Zdeněk: Příspěvek k poznání exotik lokality Zámrsky u Hranic na Moravě - - - - 95–102
- KUČERA Peter: Významné nálezisko buka (*Fagus sylvatica*) v Podtatranskej kotline - - - - 103–108

Krátká sdělení | Short notes

- LEDERER Jiří: Nález holubinky černobílé (*Russula albonigra* /Krombh./ Fr.) v Javorníkách (Česká republika) - - - - - 109–110
- KOCIÁN Petr: Nález starčku úzkolistého (*Senecio inaequidens* DC.) v Novém Jičíně (severní Morava, Česká republika) - - - - - 111–113
- PAVELKA Karel & KOLEČEK Jaroslav: Nový nález židovínku německého (*Myricaria germanica*) v korytě Bečvy - - - - - 114–116
- KOLEČEK Jaroslav: Nový nález vážky jasnoskvrnné (*Leucorrhinia pectoralis*, Odonata: Libellulidae) v okrese Vsetín (Česká republika) - - - - - 117–118
- RADA Stanislav: Nová lokalita kobylky *Poecilimon intermedius* (Orthoptera: Ensifera) v Bílých Karpatech (Česká Republika) - - - - - 119
- KONVIČKA Ondřej, STANOVSKÝ Jiří, KOLONIČNÝ Lubomír: Příspěvek k rozšíření a etologii páteříčka *Cordicantharis longicollis* (Kiesenwetter, 1859) v České republice - - - - - 120–122
- ŠUHAJ Jiří, SABOL Ondřej & KRIŠICA Libor: Výskyt tesaříka *Xylotrechus antilope* (Schönherr, 1817) (Coleoptera: Cerambycidae) ve Slezsku (Česká republika, Polsko) - - 123–124
- BENEŠ Jiří & SPITZER Lukáš: Modrásek podobný (*Plebeius argyrognomon* /Bergsträsser, 1779/) (Lepidoptera: Lycaenidae) – nový druh pro severovýchodní Moravu - - - - - 125–127
- PAVELKA Karel: První zimní výskyt kopřivky obecné (*Anas strepera*) v horním a středním Pobečví - - - - - 128–130
- PAVELKA Karel & PAVELKA Jan: Další pozorování budníčka zeleného (*Phylloscopus trochiloides*) v moravských Západních Karpatech - - - - - 131–134

Aktuality a Personálie | Currents News and Personals

- DANČÁK Martin, TKÁČIKOVÁ Jana: Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti v roce 2012 - - - - - 135–136
- TRÁVNÍČEK Dušan: Sběrka motýlů Alberta Gottwalda, významný přírůstek do sbírkového fondu Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně, a životní jubileum jejího autora - - - - - 137–139
- Pokyny pro autory - - - - - 140–141

AKTUALITY A PERSONÁLIE – CURRENTS NEWS AND PERSONALS

Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti v roce 2012

Co přinesl rok 2012 nového? Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti již druhým rokem sídlí ve Valašském Meziříčí a sdružuje zájemce o botaniku, především z oblasti severní, střední a východní Moravy a Slezska. V roce 2012 se podařilo udržet aktivitu pobočky, která byla nastartována v roce 2011 – podrobněji zpráva za rok 2011 (DANČÁK & TKÁČIKOVÁ 2011). Hlavní náplní činnosti pobočky byly opět terénní exkurze, doplněné o vícedenní floristický minikurz.

Začátek nového kalendářního roku a první aktivita pobočky je spojena s výroční schůzí, která proběhla 18. 2. 2012 v Muzeu regionu Valašsko, v pobočce zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Součástí tohoto setkání byl inspirativní blok přednášek a krátkých sdělení, které zorganizovala a koordinovala Marie Popelářová. Příspěvky na témata spojená s regionem severovýchodní Moravy přednášeli (řazeno abecedně):

- a) Přednášky: Janeček Josef (Rožnov p. Radh.): *Aconitum firmum* subsp. *moravicum* v Beskydech; Kalníková Veronika (VÚKOZ, PŘF MU Brno): Třtina pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*) na řece Ostravici – rozšíření před a po povodni v roce 2010; Kočí Martin (Karlovice): Dlouhodobé změny některých rostlinných společenstev subalpínského stupně Hrubého Jeseníku aneb Řekni, kam ty kytky jdou...; Mruzíková Zuzana (PŘF JU České Budějovice): Příspěvek k flóře Osoblažska; Sedláčková Marie (Muzeum Nový Jičín) a Hlisnikovský David (Frýdek-Místek): Kterak že jsme pokročili s regionálním červeným seznamem?
- b) Krátká sdělení: Hradílek Zbyněk (PŘF UP Olomouc): Hledá se mech...; Popelářová Marie (Správa CHKO Beskydy): Hledá se *Gentianella lutescens*; Prymusová Zdenka (Ostravské muzeum) a Alena Hájková (Frýdek-Místek): Aktuální poznatky o výskytu karpatského druhu *Valeriana simplicifolia* na Moravě.

Během roku 2012 proběhlo 10 floristických exkurzí, z toho 3 byly zaměřeny na mechorosty. Exkurze proběhly jak v samostatné režii pobočky, tak ve spolupráci s Katedrou botaniky PŘF UP Olomouc v rámci cyklu „Botanické vycházky do okolí Olomouce“. Uskutečnil se také třídní floristický minikurz, jehož organizaci vzal na svá bedra především Jarek Podhorný ve spolupráci s ČSOP Hořepník.

13. 4. 2012: Jarní aspekt suchomilných travníků na Plumlovsku – po zavátých stopách Václava Spitznera. Navštívili jsme PP Za Hrnčířkou, Brániska a Čubernice. Viděli jsme *Carex obtusata*, *Pulsatilla grandis* a jarní efemery. Vedoucí Bohumil Trávníček a Martin Dančák.
15. 4. 2012: Bryologická exkurze do údolí Černé Ostravice v Moravskoslezských Beskydech. Viděli jsme lesní a luční prameniště. Zajímavé nálezy (*Aneura maxima*, *Buxbaumia aphylla*, *Callicladium haldaninum*, *Hookeria lucens*) byly publikovány (KUČERA 2012). Vedoucí Svatava Kubešová a Jana Tkáčiková.
21. 4. 2012: Bryologická vycházka aneb za mechorosty do Hostýnských vrchů. Navštívili jsme PR Tesák, PR Sochová a PR Černava. Viděli jsme horské květnaté jedlobučiny, svahový suťový les a skály. Vedoucí Zbyněk Hradílek.
5. až 7. 5. 2012: Floristický minikurz v Plumlově ve spolupráci s ČSOP Hořepník.
18. 5. 2012: PR Plané loučky u Olomouce. Viděli jsme rákosiny, mokré louky, olšiny, ostrčicové porosty a řadu ohrožených druhů cévnatých rostlin. Vedoucí Lubomír Kincl a Martin Duchoslav.
26. 5. 2012: PR Rohová u Moravské Třebové. Viděli jsme suťové lesy s *Cimicifuga europaea*. Společná exkurze s Východočeskou pobočkou ČBS, vedoucí Pavel Lustyk a Martin Duchoslav.
27. 5. 2012: Luční mokřady Radhošťských Beskyd. Viděli jsme rašelinné, slatinné a eutrofní mokřadní louky kolem Hutiska-Solance, Horní Bečvy a Velkých Karlovic s druhy *Carex hartmanii*, *Dactylorhiza majalis*, *D. maculata* subsp. *transsilvanica*, *D. fuchsii*, *Drosera rotundifolia*, *Gladiolus imbricatus*, *Juncus squarrosus*, *Menyanthes trifoliata*, *Pedicularis sylvatica*, *Scorzonera humilis* a *Tephrosia crispa*. Vedoucí Marie Popelářová.

17. 6. 2012: Kdo chce vidět, že ještě jsou druhově bohaté louky, jede s námi na Závřší (CHKO Bílé Karpaty). Navštívili jsme Holý vrch, PP Pod Cigánem, PR Jalovcová stráň, PR Kaňoury a Hrušovou dolinu. Viděli jsme smilkové trávníky s *Gymnadenia conopsea*, *Traunsteinera globosa*, širokolisté suché trávníky s *Crepis praemorsa*, *Inula hirta*, *Orchis mascula*, *Tephrosia longifolia* subsp. *moravica*, *Trifolium rubens*, prameniště s *Blysmus compressus*, *Eleocharis quinqueflora* a *Triglochin palustre*. Vedoucí Jan Mládek.
4. 8. 2012: Za poznáním pozdně kvetoucích kruštíků. Viděli jsme *Epipactis albensis*, *E. greuteri*, *E. moravica*, *E. pseudopurpurata*, *E. purpurata* a *E. tallosii*. Vedoucí Petr Batoušek.
2. 9. 2012: Heřmanická halda, exkurze za flórou heřmanické sopky (jedné ze dvou posledních termoaktivních hald na Ostravsku). Viděli jsme podzimní železniční, rumištní a odvalovou flóru Bohumína, Vrbice a Heřmanické haldy v různých stadiích sukcese – zajímavější druhy: *Diplotaxis muralis* a *D. tenuifolia*, *Disphania botrys*, *Panicum capillare*, *Portulaca oleracea*, ve vodě *Najas marina*, *Potamogeton trichoides* a řadu dalších. Vedoucí David Hlisenkovský.
15. 9. 2012: Bryologická exkurze do údolí Šumného a Hraničního potoka v Hrubém Jeseníku spojená s návštěvou lokality *Cystopteris sudetica*. Viděli jsme horský potok, místy se štěrkovými náplavy, devětsilovými lemy a s fragmenty olšin, také smrčiny, bučiny, skály, lesní prameniště a hlavně *Cystopteris sudetica* v horské klenové bučině s řadou pramenišť a skalních výchozů. Ze zajímavějších mechrostů *Ptilium crista-castrensis*. Vedoucí Vít Plášek a Radek Štencl.
- V podzimním termínu 24. 10. 2012 se uskutečnila ve spolupráci s Muzeem regionu Valašsko mykologická populárně-naučná přednáška ing. Jiřího Lederera Houby a houbaření.
- Rok 2012 zakončila pobočka determinačním setkáním, které proběhlo 27. 10. 2012 v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí a které bylo zaměřeno na rody *Alchemilla* a *Cerastium*. Setkání organizoval a lektoroval Martin Dančák.

Významnou aktivitou, kterou se v roce 2012 podařilo uskutečnit, bylo vydání publikace Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 2011 (POPELÁŘOVÁ & DANČÁK 2012), která přináší podrobné výsledky a postřehy z exkurzí i další botanické materiály a data vztahující se k regionu severovýchodní Moravy. Další číslo se připravuje, vyjde v roce 2013.

Podrobné zprávy o aktivitách pobočky jsou průběžně umístěny na webových stránkách pobočky (<http://www.ms-cbs.cz>), které spravuje Petr Kocián. Na stránkách jsou k dispozici jak organizační informace (členství, poplatky, atd.), tak výsledky a postřehy z exkurzí i další botanické materiály a data vztahující se k regionu severovýchodní Moravy.

Moravskoslezská pobočka ve svých řadách ráda uvítá všechny zájemce o botaniku nejen z regionu střední, severní a východní Moravy a Slezska. Pokud byste se chtěli stát členy pobočky, veškeré potřebné informace najdete na internetových stránkách <http://www.ms-cbs.cz>.

V roce 2012 měla pobočka 44 členů, z toho 25 členů ČBS (v roce 2012 přibyli dva noví členové a rozloučili jsme se s panem RNDr. Josefem Dudou, který 26. 8. 2012 zemřel).

Výbor pobočky v roce 2012 pracoval ve složení: Martin Dančák (předseda), Jana Tkáčiková (místopředsedkyně, hospodář), Marie Popelářová (jednatelka), Vítězslav Plášek (člen výboru) a Radek Štencl (člen výboru).

Literatura

- DANČÁK M. & TKÁČIKOVÁ J. (2011): Moravskoslezská pobočka České botanické společnosti v roce 2011. ACO 2: 88–89.
- KUČERA J. (2012): Zajímavé bryofloristické nálezy XIX. Bryonora 49: 29–30.
- POPELÁŘOVÁ M. & DANČÁK M. (2012): Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 2011. Muzeum regionu Valašsko, 30 pp.

MARTIN DANČÁK¹, JANA TKÁČIKOVÁ²

¹ Univerzita Palackého v Olomouci, Přírodovědecká fakulta, Katedra ekologie a životního prostředí, Šlechtitelů 11, CZ-783 71 Olomouc, e-mail: martin.dancak@upol.cz

² Muzeum regionu Valašsko, Horní náměstí 2, CZ-755 01 Vsetín, e-mail: tkacikova@muzeumvalassko.cz